XXXIII. évfolyam. Ára 10 fillér. Celldömölk, 1937. augusztus 15. 33. szám.

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

Modern politikus 900 évvel ezelőtt.

Hogyan szabta meg egy király egy ország sorsát — ezer évvel előre?

A mai Európa és az egész világ vajudó kérdéseit a külpolitika és a politika döntik el, minden kérdés — még a művészetiek is, irodalmiak is — politikaiakká váltak. A politikai kérdések terében különös hangsúlyt kap az első magyar király alakja, akinek kilencszáz éves évfordulóját most ünnepli nemzete s aki egyuttal Európa történetének is sorsdöntő embere volt.

Szent István keze nyoma első sorban még ma is ott van mindenen, ami ma Magyarországon egyházilag vagy politikailag jelentős tényező. Megszabta az egyházkerületek határait, — megalkotta a magyar vármegye rendszert, amely az ország szabadságát átmentette a német, török elnyomás hoszú évszázadai alatt és amely rendszert csak az angol megyerendszerrel és a régi Franciaország tartományi rendszerével lehet összehasonlítani.

Törvényei, okiratai és mindaz, ami róla fennmaradt, meg-annyi jelei egy széles látókörű, igazi európai uralkodó munkásságának. Egészen rendkívül fényben mutatja őt »Intelmei fiához« — amely Imre herceget — akit később szintén szentté avattak, — látja el atyai tanácsokkal. Ez az ő politikai végrendelete s ez a magyar törvénykönyvnek máig is első cikkelye. Azt kellene mondanunk erre a csodálatosra, hogy a modern lélek szól belőle . . . Talán inkább azt kell mondanunk, hogy az örök igazságokra épülő politikus szól belőle. Fiát, aki Magyarország kis rálya lett volna, — annak a Magyarországnak királya, amely megverte a német császárt és győzelmes háborukat viselt a horvátok, lengyelek, bizanciak ellen, — fiát, akiből egy nagy és erős ország királyát akarta nevelni — mindenekelőtt feladata előtt való alázatra inti. Az Egyház fönntartására, a hit gyakorlatára buzdítja és eszébe vési, hogy a királynak tisztelnie kell az egyház és az állam vezetőit, a püspököket és országnagyokat. A korlátlan hatalmú királyságok korában az alattvalókkal szemben való ilyen ellensúlykeresés: meglehetősen szokatlan volt.

Modern vonása még a kultuszpolitikai érzék. Fönnmaradt adományleveleiből, törvénykönyveiből és a róla szóló krónikákból kiviláglik, hogy maga is rendkívül kulturált ember volt, a korabeli keresztény műveltség alapos ismerője. Abban a korban, amikor a királyok és császárok írni, olvasni nem tudtak, ez meglehetősen ritka vonás lehetett és egészen bizonyos, hogy Szent István nagy politikai sikerei legalább is részben, erre vezethetők vissza. Életműveinek legjelentősebb része: nemzetnevelő munka volt.

De a mai politikai tömegeket legjobban érdeklik azok a törvényei, amelyekkel az ország rendjét és az Egyház hivatását állapítja meg, szinte örök érvénnyel. Nemzetiségi politikája díszére válhatna bármely modern államférfinek is, aki mögött pedig a 19. és 20. század nagy nemzetiségi megmozdulásai állanak. Szent István nem helyezkedik az úgynevezett nemzeti állam ideáljainak álláspontjaira, hanem azt az államformát tartja ideálisnak, amelyben mindenki élni tud, függetlenül attól, hogy milyen nyelvet beszél és milyen fajtához tartozik.

Egy rendkívüli formátumu nagy katolikus államférfiú szempontjai nyilvánulnak meg Szent István nemzetiségi politikájában és az a politikai tisztánlátás és türelmes gyakorlati érzék, amely a magyar fajtának mindig is jellemzője volt.

Ez első magyar király a katolikus államférfi eszménye volt és a katolikus állam vezető ideáljának legtökéletesebb megvalósítója. Országlása alatt le tudta csillapítani a belső zavargásokat, amelyek pedig igen súlyosak voltak, hiszen maga az államalkotó magyarság is több fajból állott. Finn-ugor eredetű, török eredetű s talán tatárnépek törzsei keveredtek más-más érdekekkel beidegzett multtal és különcélú vezérekkel.

Az a körülmény, hogy Szent István politikailag rendet csinált ebben a sokfajú zürzavarban, mindennél jobban mutatja politikai zsenijének roppant nagyságát. De mindehez csak egy felé vezetett az út: Román keresztül, a Világegyházakon keresztül és Szent Isván a maga mélységesen hívő lelkével ezt az útat választotta. S hogy jól tette, bizonyítja az, hogy a maroknyi magyarság egy évezred viharában is megállotta helyét Európa közepén és magasra tartja a hit és kultúra lobogóját.

Mezőgazdasági munkások nyugdíja.

Már néhai Darányi Ignác, Magyarország nagytudasú földmívelésügyi minisztere vetette fel azt az eszmét, hogy az elöregedett mezőgazdasági munkások aggkori ellátása biztosítva legyen. Hosszú évtizedek alatt a parlamentben többször szóvá is tették ezen fontos szociális problémát, sőt a különböző kormányok záros határidőt tűztek ki ezen fontos törvényjavaslat benyújtására; azonban sajnos, ez elmaradt.

Most azonban Darányi Kálmán a költségvetés felett megindított vitában komoly igéretet tett arra nézve, hogy az ősszel beterjeszti a mezőgazdasági munkások öregségi ellátásáról szóló törvényjavaslatot, amelyet természetszerűleg nemcsak az érdekelt munkásság, de az egész ország is nagy érdeklődéssel vár.

A földmivelésügyi miniszterium már hosszu hónapok óta dolgozik a fontos törvényjavaslaton s hivatalos helyről nyert értesítés szerint kétféle tervet dolgoztak ki, a minisztertanács fog dönteni, hogy melyik kerül a képviselőház elé. Az egyik elgondolás alapja az, hogy az öregségi ellátásban részesüljön minden 65-ik életévet betöltött mezőgazdasági munkás, a másik tervezet szerint csak azon 65-ik életévet betöltött munkások, akik földnélküliek, vagy csupán 1—5 holdig terjedő földjük van. Valószínü az a feltevés, hogy a korhatárt hosszas vita után a 60-ik életévre fogják leszállítani, mert a munkások nagy része már a 60 éves korban elaggott illetve rokkant az erős fizikai munkától, így tehát ezen korhatár beállítása teljesen jogos és indokolt. Az öregségi biztosítás összege évente 120—180 pengőre rugna egyénenkint, nincs még afelől sem döntés, hogy díjfizetés legyen-e, hogy a munkaadók is hozzájáruljanak az öregségi ellátáshoz, ami nagyon is méltányos lenne, vagy pedig az egész összeg az államra hárulna.

A földmívelésügyi miniszterium valószinüség szerint az alacsony díjfizetés mellett fog dönteni a munkaadók hozzájárulásával, az ellátási teher nagyobbik felét az állam fogja vállalni. A mezőgazdasági munkások öregségi ellátásának ügyét a nemrég alakult és július 1 óta működő Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet fogja végezni, amely eddigi hatáskörén túl a gazdatisztek öregségi, rokkantsági és özvegyi ellátásának ügyét is lebonyolítja.

A fontos törvényjavaslat nélkülözhetetlen és szükséges a magyar föld dolgozó népe számára, azonban a benyújtandó törvényjavaslatnak tartalmaznia kell azt is, hogy ezen tehertétel nagy része kizárólagosan a munkaadókat illesse meg, mert a többi társadalmi rétegek ugyanis elég súlyosan meg vannak adóztatva, újabb tehertételek vállalása súlyos válságba kergetné a nehéz helyzetben sinylődő kereskedelmet és ipart.

Nagy idegenforgalom Jánosházán.

Csonka hazánk minden vala mirevaló városa és községe azon töri a fejét, hogy miként és mivel emelje idegenforgalmát, mert nyilvánvaló, hogy minden pengő és fillér, amit az idegenek nálunk költenek el, csak a polgárság és rajtuk keresztül a község vagyonosodását, jobblétét segíti elő. Lehetetlen, azelőtt soha nem hallott nevű kis községek adnak ki prospektusokat és reklámozzák látnivalójukat vagy kezdetleges strandfürdőiket úton-útfélen, csak Celldömölk pihen állig begombolózva a kánikulai melegben, mint aki nem akar, nem mer és nem is tud mit kezdeni, mert neki minden mindegy, akár a strucnak, amikor a homokba dugja a fejét.

De mit is tudna nyujtani Celldömölk idegenforgalmi szempontbol? Strandfürdőnk, erdőnk, műemlékünk, régiségtárunk Lincs, piacunk legdrágább egész Vasmegyében, utcáink, különösen az új negyedek valósággal füstölnek a reájuk hordott, de már porrá tört bazaltzuzaléktól, maradna tehát hátra a szíves vendéglátás, megértő szeretet és jóbarátság, de viszont ebből magunk is oly szegények vagyunk, hogy alig találunk községünkben két ügyvédet, két orvost, vagy két egyszakbeli iparost, akik igazi barátságból és megértésből leülnének közösen egy asztalhoz, csak egy rövidke félórára is.

Elkeseredésünkben tehát csak örülni tudunk annak, hogy a szom

szédos Jánosháza produkál helyettünk valamit, pedig ott is elég sok a megvakarni való, de mégis csak megtudják, hogy élnek és akarnak élni és ha akarnak, tudnak is mit cselekedni. Vannak vállalkozó szellemű emberek, akik ha a hivatalos község alszik, ők nem alusznak, hanem dolgoznak helyette, hogy az alvókat is felébreszszék. Mert Jánosházán van rá lehetőség és meg van rá adva az irány, hogy ott mindenki felébredjen és közös erővel cselekedjen.

Konkolits Jenő borbélymester és a sportegylet fáradozása folytán a mult szombaton két hatalmas autó busz robogott be Jánosházára, mindkettő teli kiránduló bécsiekkel, akik szívesen jönnek hozzánk, ha szívesen fogadják őket, mert a bécsiek szeretnek jól és olcsón élni és szeretik, ha megbecsülik őket. A jánosházaiak magyar vendégszeretettel, igazi barátsággal fogadták a bécsieket és ez azt szülte, hogy szeptember első felére a bécsi villamosvasutak 200 alkalma zottja már szintén bejelentette érkezését Jánosházára.

Szombaton este a bécsi Breitenseer kávéház 86 törzsvendége érkezett meg, de vasárnap reggel követte őket egy harmadik telt autóbusz is, amely a bécsi I. osztályú Breitenseer Amatőr sportegylet játékosait és drukkereit hozta. A vendégeket a sportegyesület elnöke, Perendy József dr. ügyvéd és Serényi Károly ny. hajóskapitány üdvözölte, míg Baráth János vendéglős az izletes és olcsó ellátásukról gondoskodott oly bőségesen, hogy a magyar barátságot és hát a bécsi sógorok nem egy hamar felejtik el. Nagyszerűen sikerült vasárnap este a vendégek tiszteletére rendezett sportbál is, amelyen a nagyközség apraja és nagyja mind azon fáradozott és pedig teljes sikerrel, hogy a bécsiek odahaza hírét vigyék a jánosháziak szíves vendéglátásának és így szállásmutatói legyenek az ezután jövő ismerőseiknek.

A szépirányban megindult jánosházai idegenforgalom hasznos tanulságot és útmutatást is nyujtott az ottaniaknak. Először rámutatott arra, hogy mekkora előnyt és értéket jelent Jánosházának az, ha a veszprémgráci és utána a keszthely bécsi műutak, amelyek a községnél keresztezik majd egymást, elkészülnek. Jánosháza égyszerre, anélkül, hogy áldozatot hozott volna érte, valósággal belepottyant az idegenforgalom tengelyébe, tehát csak tenni, cselekedni kell valamit, még pedig már most, jó előre, hogy az idegenek közül minél többen meg is álljanak és meg is pihenjenek Jánosházán.

Rendezni, járdázni és portalanítani kell az utcákat, modern és minden igénynek megfelelő szállodákat, kerteket és parkokat kell létesíteni és ami szintén nagyon fontos, már helyi és járási szempontból is, a vár alatti kis strandfürdőt rendes, modern fürdővé kell átalakítani, megfelelő uszómedencével és kabinokkal. Jánosháza fejlődése előtt most nyílott meg a jövő, csak akarni, dolgozni és összefogni kell, hogy az elültetett kis fa megnőjjön és gyümölcse is teremjen.

Tömeges szurkálás Alsóságon.

A mult vasárnap este 8 óra tájban véres verekedés színhelye volt Alsóságon a Vadászy féle vendéglő, ahol Schlésinger Gyula nagybérlő aratómunkásai tartottak áldomást. A munkások az áldomásra 200 liter bort kaptak és ezt a bort akarták a vendéglőben elfogyasztani. Természetesen a bor mellé csakhamar cigány is került s így a legények és leányok széles jókedvben táncra perdültek. A táncosok között volt Szarka János 22 éves sándorházi majori legény is, aki tánc közben többször oldalba lökte könyökével az egyik régi haragosát, Magyar István mesteri legényt.

A provokálásnak az lett a vége, hogy Magyar Istvánt elfutotta a méreg és belemarkolt Szarka János hajába. Szarka sem volt rest, Magyart arcul ütötte, mire ez kést rántott és Szarkát combon szúrta. Erre elő került a bicska Szarka zsebéből is, de segítségére sietett a mulatozók között levő két bátyja, a 29 éves Szarka Lajos és a 27 éves Szarka József is, akik közös erővel támadtak a késsel hadonászó Magyar Istvánra. Viszont ez is segítséget kapott a bátyjában, Magyar Józsefben, aki szintén késsel rontott a verekedők közé, úgy hogy pillanatok alatt valóságos vérfürdő lett a vendéglő udvara.

A gyengébb idegzetű leányok és asszonyok sikogatva menekültek, a férfiak pedig igyekeztek szétválasztani a verekedőket, ki bottal, ki üveggel vagy késsel s így, amire a telefonon kihívott csendőrök és mentők Celldömölkről megérkeztek, arra már a három Szarka testvért több súlyos szúrással és ütéssel tiszta vérben találták. Viszont a két Magyar testvér a zűrzavarban több más sebesülttel együtt megszökött.

A három Szarka testvért és az egyik békítőt, az alsósági Wikmon Imrét a mentők gyorsan beszállították a kórházba, ahol alig lehetett az alvadt vérből kimosdatni őket. Szarka Lajos a fején, hasán és a lágyékán, Szarka József a fején és arcán, Wikmon Imre pedig hátul a bal vállán kapott szúrásokat. A legsúlyosabb sebesült Szarka János, aki a vállán, combján és hasán kapott késszúrást, azonkívül egy üveggel is úgy fejbevágtak, hogy a koponyacsontja szétnyílott. Az ő állapota a legsúlyosabb, de már túl van a veszélyen.

Egyedül csak a fiatalabbik Magyar úszta meg a késcsatát sértetlenül, viszont hétfőn délelőtt már a bátyja is jelentkezett a kórházban kötözésre, alaposan bepólyázott fejjel. A fején öt szúrást és egy ütést, a bal felső kézszárán pedig ugyancsak egy becsületes szúrást kapott, mindamellett az állapota nem veszélyes. Bekötözés után Wikmon Imre is elhagyta a kórházat, úgy jár orvoshoz kötözésre.

A csendőrség megtette a feljelentést a szurkaló társaság ellen.

Iparosok figyelmébe.

A celldömölki járási ipartestület vezetősége ismételten felhívja a tanonctartó mesterek figyelmét, hogy az 1936. évi VII. törvénycikkben a tanoncok részére megállapított két heti szabadságot annyival is inkább még az iskola év megkezdése előtt adják meg s ezen szabadságolást mind az ipartestületnél, mind pedig a tanonciskola igazgatóságánál nyolc nappal előre feltétlenül jelentsék be, mert a mulasztó mesterek ellen a kihágási eljárás meg lesz indítva.

—

A kir. tanfelügyelőség megállapította, hogy a celldömölki iparostanonciskolában igen sok úgy az igazolt, mint az igazolatlan órák száma. A tanfelügyelőség megállapította azt is, hogy az utóbbiért legtöbb esetben nem a tanoncok, hanem a munkaadók hibáztatandók, akik közül még mindig igen sokan nem látják be, hogy tanoncaik rendszeres iskolázottsága a jövő iparosnemzedék színvonalát emeli és boldogulását elősegíti. Az ipartestület vezetősége ezúton is felhívja a tanonctartó mestereket, hogy tanoncaik rendszeres iskoláztatásáról gondoskodjanak, mert ellenkező esetben kihágási eljárás lesz folyamatba téve ellenük.

—

Az iparügyi minisztérium jóváhagyta a soproni ipar- és kereskedelmi kamara területére megállapított cipész- és férfiszabóipari legkisebb órabéreket. Minthogy a legkisebb órabérek megállapítása természetszerűleg némi áremelkedést fog a két szakma által előállított árukban okozni, magunk részéről is kérjük a nagyközönséget, hogy ezen szociális intézkedéssel szemben megfelelő megértést tanúsítson.

—

A celldömölki járási ipartestület elöljárosága ma, vasárnap délután 4 órakor gyűlést tart, melyre az elöljáróság tagjait ezúton is meghívja az elnökség.

—

Az Ipartestületek Országos Szövetsége folyó hó 28 án és 29-én Nagykanizsán országos iparoskongresszust tart. A kongresszus napirendjén szerepelnek: kontárkérdés gyökeres rendezése, iparos adósságok rendezése, kisipari hitel, kézműipar bekapcsolása a külkereskedelembe stb. A kongresszuson részt vesz Bornemissza Géza iparügyi miniszter és Bethlen István gróf, Nagykanizsa országgyűlési képviselője is.

Rádió, villamossági felszerelések

NAGYNÁL **Kölcsön kerékpárok!**

írógépek, varrógépek, kerékpárok olcsón és szakszerűen javíttatnak

Telefon szám 108. Celldömölk Kossuth-utca

Magyar Nemzeti Nyomtatványkiállítás.

Ma, vasárnap délelőtt nyitja meg Horthy Miklós kormányzó Budapesten a Műcsarnokban a Magyar Nemzeti Nyomtatványkiállítást. Ez alkalommal a Műcsarnok teljesen új köntösbe öltözött. Kaesz Gyula tanár művészi tervei alapján, 15 teremben van a kiállítás anyaga tudományos elgondolás alapján kiállítva, amely kiállítási anyag valóban megérdemli a megtekintést, mert a gondolat közlés legrégibb írásos emlékein, a sziklába vésett, falra karcolt jelektől, képektől kezdve a kezdetleges képíráson, szótagíráson, az írott, azután a nyomtatott betűig, továbbá ősi sokszorosítótól, a további történeti fejlődéstől a mai kor nyomdatechnikájáig mindent fel lehet találni anyag, tudományos kutatások szempontjából és méltán tarthat számot nemcsak a magyar, hanem az egész világsajtó legnagyobb elismerésére. A kiállítással kapcsolatban a nyomdászok világkongresszusa is Budapesten tartja ülését, amely kongresszus nemcsak a magyar nyomdaiparnak, hanem az egész országnak is díszére válik, mert így jobban megismerik a magyar népet és a magyar nyomdaipar fejlettségét. A kiállítás szeptember hó 15 ig lesz nyitva, ezen idő alatt bőséges alkalma nyílik a közönségnek, hogy a közelgő Szent István hét alkalmából a kedvezményes utazást felhasználva, a kiállítást megtekinthesse.

Balaton

a magyar költők dalaiban.

Váth János balatonalmádi igazgató-tanító, a Balaton költészet nek szerelmese, aki immár negyedszázada költői lirájában a Balatonnal foglalkozik, a legszebb dalok, hangulatképek öltenek testet gyönyörű költeményeiben és prózáiban. Ezt szolgálja »A Balaton a magyar költők dalaiban« című műve, amely második kiadásban most jelent meg. Jobb propaganda, mint bármilyen prospektus, kivánatos volna, ha a kiváló író ezen műve idegen nyelvekre is lefordíttatnék, mert ezzel lehetne nagy szolgálatot tenni a szépen fejlődő Balaton idegenforgalmának. Váth János írói munkássága méltán megérdemli, hogy az Országos Balatoni Szövetség ezen elgondolását magáévá tegye és saját költségén idegen nyelveken kiadja az immár országos hírű költő ezen írói művét. Ezzel nemcsak szolgálatot tenne Váth Jánosnak, akinek köszönhető nagyrészben a Balaton eddigi fellendülése, hanem az ország idegenforgalmának is, mert ez részben hozzájárulna a további fejlődés gyors folyamatához. A csinos kiállítású füzet a Balaton fürdőhelyein és a Balatoni Szövetségnél megszerezhető. Váth János ezen műve lapunk nyomdájában készült.

Kitűnő állapotban levő 500-as oldalkocsis motorkerékpár alkalmi áron eladó.

Cím: Molnár Ferenc ékszerész üzletében Celldömölk.

HIREK.

Csendőr-áthelyezés. A m. kir. belügyminiszter Erdélyi József csendőralhadnagyot, a celldömölki járás szakaszparancsnokát, mint oktató altisztet áthelyezte a szombathelyi őrsparancsnokképző iskolához. Erdélyi József már el is foglalta új beosztási körét s így az idő rövidsége miatt ezúton mond ismerőseinek és jóbarátainak szívélyes Isten hozzádot.

Frontharcos disztáborozás. A celdömölki frontharcos főcsoport ma, vasárnap este fél 9 órai kezdettel a Griff-szálloda kerthelyiségében nagyszabású műsoros disztáborozást rendez. A műsor keretében tartja bemutatkozását a főcsoport most megalakult zenekara, amely modern táncszámokkal fogja megörvendeztetni a táncoló közönséget. A műsoron szerepel még a vönöcki »bokréta« teljesen új magyar számokkal és csoport bemutatókkal. Külön is felhívjuk a közönség figyelmét a bokrétásokra, akik este 7 órakor zenés felvonulást rendeznek Celldömölk főutcáin. A műsor többi számairól a Griffben felállított rádió leadóállomás tájékoztatja majd a közönséget.

Eljegyzés. Spitzer László Duka és Michel Margit Felsőszeméréd jegyesek. — Bognár László celldömölki Máv. alkalmazott eljegyezte László Lujzikát Jánosházáról.

Nyugalmazott tanító. A vallás és közoktatásügyi miniszter Szakály János jánosházai ev. tanítót szeptember elsejével nyugállományba helyezte.

A gyorsvonaton meglopott dr. Szaloky Lajosné tolvaja, Faludy Béla 72 éves.ny. délivasuti felügyelő felett a budapesti büntető törvényszék már itéletet is hirdetett s lopás vétségének kimerítésében mondotta ki bűnösnek és négyhónapi fogházra itélte.

Járásunk közegészségügye. A közegészségi állapot a járás területén július havában általában jónak mondható, a nyári hónapokban szokásos hasihagymáz megbetegedések alacsony emelkedése kivételével csökkent a fertőző betegségek száma. Előfordult bárányhimlő Celldömölkön, nyilt gümőkór Nagysimonyi, Nemeskeresztúr, Celldömölk, Kenyeri és Rábakecskéden, hasihagymáz Dukán.

Leesett a szekérről — meghalt. A mult pénteken délután Varga József 56 éves pápóci földművest takarulás közben úgy elragadták a megbokrosodott lovak, hogy a szekér feldőlt és Varga a magasból a nyakszirtjére zuhant. Nyakcsigolya törést szenvedett s igy teljesen bénultan beszállították a celldömölki kórházba, ahol kétnapi szenvedés után hetfőn virradóra meghalt.

Baleset futballozás közben. A mult vasárnap délután sajnalatos baleset érte Szombathelyi Endrét, a celli Vasutas fiatal és tehetséges játékosát az SBSE—CVSE mérkőzés első perceiben. Ugyanis egy támadás közben Szombathelyit úgy fellökte az egyik bányai játékos, hogy a bal karja két helyen eltörött. Szombathelyi törött karját a kórházban tették gipszbe.

Gabonaárak. A Celldömölkön tartott csütörtöki hetivásárra már elég nagy volt a gabona beszállítás s így az árak némileg tovább csökkentek, amihez azonban szerintünk, nagy köze van a spekulációnak is. Aki ilyenkor gabonáját a piacra viszi, főként a törpe birtokosok és cselédek, nagyon rá van szorulva a pénzre, már pedig mi sem könnyebb, mint a megszorult embert kihasználni. Majd ha a kisgazdának rövidesen nem lesz eladó gabonája, akkor felmegy az ára is, de csütörtökön egyelőre a búzáért csak 19.00—20.00, rozsért 18.00—19.50, árpáért 17.00—18.00, zabért 16.00—17.00 és az ó tengeriért 14.00—14.50 pengőt fizettek mázsánként.

Nagykőrösi Arany Napok. Arany János és az uborka városa szeptember 4—12 között Arany Napok elnevezése alatt ünnepi hetet rendez. Az ünnepi hét keretében szobrot állítanak B. Tóth Ferenc kisgazdának, aki Nagykőrös környékén megteremtette a csemegeszőlő termelést, megünneplik az ipartestület fennállásának 50-ik évfordulóját, homoki szőlőnapot tartanak, a kiallitások és versenyek egész sorozatával bemutatják a város egész fejlett kulturáját. Az idén ez az első vidéki ünnepi hét, melyre Nagykőrös nagy lelkesedéssel készül.

Vadászjegyet váltottak: Szent-Iván, István tanuló Keled, Hargitai Ferenc rk. lelkész, Kemenesmihályfa, Andrev Jergens magánzó. amerikai állampolgár Mesteri, Dobrönte János erdőőr Kemeneshőgyész, ifj. Moór Imre vadőr Alsóság, Császár Károly vadőr Kemenesmagasi, dr. Lázár Jenő bányaigazgató Celldömölk, Dezső Lajos adóügyi jegyző Celldömölk, Krenner Elek intéző Kemenespálfa, Szabó János malomtulajdonos Celldömölk, Szabó Károly malomtulajdonos Celldömölk.

AREDONYOK
MAR 13 P-50-ÉRT
SINGER vaskereskedonél.
Kedvező fizetési feltételek!

Betörtek a vasuti vendéglőbe. Péntekre virradóra ismeretlen tettesek betörtek a celldömölki III. oszt. vasuti vendéglőbe. A nyomozás szerint alkulccsal hatoltak be a III ik oszt. váróterembe néző egyik ajtón; elvitték onnan pálinkát és a teljes büffé készletet, valamint a főpincér ott levő fölöltőjét. Az esetet azonnal jelentették a csendőrségnek. Az eddigi nyomok szerint valószinű, hogy a tettesek kézre kerülnek, a kár körülbelül 100 pengő. Az üzlet betörés ellen biztositva volt.

Táncmulatság Magasiban. A kemenesmagasi önk. tüzoltóegyesület augusztus 20 án a Népházban felszerelései gyarapitására táncmulatságot rendez. A mulatság kezdete délután fél 3 órakor. A kemenesmagasi önk. tüzoltóegyesület vezetősége mindent elkövet, hogy a táncmulatság régi hagyományaihoz híven minél jobban sikerüljön.

Kisebb balesetek. Hétfőn Németh Lajos kemenesmagasi napszámos kazalrakás közben mintegy 5 méter magasról leesett és keresztcsonttrepedést szenvedett. — Palánki János vönöcki napszámost pedig villával szúrta meg karján az egyik társa véletlenül, állapota nem veszélyes.

Táncmulatságok. Járásunkban a mai napon, augusztus 15-én táncmulatságot rendez: a kemenespálfai leventeegyesület, a mesteri önk. tűzoltó egyesület, a kemeneshőgyészi r. k. ifjúság, a rábakecskédi levente egyesület, a pápóci lövészegyesület, az ostffyasszonyfai r. k. ifjúság és tüzoltó egyesület. Augusztus 20 án: a vönöcki ev. ifjúsági egyesület, a köcski önk. tüzoltó egyesület és a kemeneshőgyészi leventék rendeznek táncmulatságot.

Leventelőtér-avatás Magyargencsen. Ma délután 4 órakor avatja fel a magyargencsi leventeegyesület az újonnan elkészített lőterét, amely a község áldozatkészségéből, nemkülönben Janosa Ferenc körjegyző és Asbóth Gyula tanító, főoktató ügybuzgalmából valósult meg. A felavató ünnepély műsora: 1. Szózat. 2. Ünnepi beszéd. 3. Szavalat. 4. Haczky Egon, a lemondott elnök búcsúztatása. 5. Lőversenydíjak kiosztása. 6. [illegible] — Az impozánsnak igérkező ünnepélyt táncmulatság követi.

Országzászló-avatás Szergényben. Szergény község hazafias közönsége áldozatkészségéből és Tóth Lajos körjegyző minden dicséretet megérdemlő ügybuzgalmából egy impozáns és a céljához méltóan művészies országzászló készült Szergényben a kulturház előtti téren. A járásunkban párját ritkító (csak a kemenesmagasi vetekedik vele) országzászlót a jövő vasárnap, augusztus 22-én délután avatják fel egy nagyszabasúnak igérkező ünnepély keretében. Az ünnepély műsorát a jövő heti számunkban közöljük.

Iskolai szünet megváltoztatása. A vallás és közoktatásügyi miniszter rendelettervezete értelmében a nagyvakáció ezentúl az összes iskolákban május 15-én kezdődik, ezzel egyidejüleg eltörlik a karácsonyi és husvéti 10 napos iskolai szüneteket, csupán a 2—2 piros betűs ünnepnap lesz az évközi szünet.

A celldömölki közkórház július havában 97 beteget ápolt 1502 napon.

Útépítés. A törvényhatósági utnak Alsóság és Celldömölk közötti szakaszát a közel jövőben átépitik. A vármegye ezen munkálatokra 20 000 pengőt irányzott elő. Az útnak olajozása a jövő évben történik meg, mert erre az idei költségvetésben fedezet már nincsen.

Ötven év óta fogalommá vált bútoraink jósága, szép kivitele és olcsósága. Vásároljon tehát Ön is nálunk!

Hálók, ebédlők, kombinált berendezések és mindennemű kárpitos-árúk nagy választékban.

Kedvező fizetési feltételek!

KOPSTEIN

BÚTORCSARNOK

Celldömölk, Piac-tér 9.

Vetőmagkölcsönt kapnak a felsőkemenesi községek. Vasmegye törvényhatóság bizottságának szerdai gyűlésén Haidekker Andor gazdasági főfelügyelő bejelentette, hogy a vármegye gabonatermésének idei átlaga holdanként búzából 6.5, rozsból 5, árpából 4.2 és zabból 5.3 métermázsa. Ezt a gyenge termésátlagot is el nem érő községek, így járásunkból: Pápóc, Kemenesszentpéter és Egyházaskesző lakossága a multnak megfelelően vetőmag kölcsönt fog kapni a járásban levő szaporító gazdaságoktól, egy pengővel olcsóbban a pesti tőzsdei árnál, vagy pedig cserébe 10—15 százalékkal több szokványbúza beszolgáltatása ellenében.

Szivenlőtte magát. A mult vasárnapi pápóci búcsúra Szilassy József 26 éves edvei legény is elment, mivel a szíveválasztottja is ott volt. Este azonban nagy csalódás érte, mert a leány szívesebben táncolt egy pápóci legénnyel, mint vele. Az egyik csárdás közben el akarta kérni a leányt vetélytársától, de a leány nemet mondott. Emiatt úgy elkeseredett Szilassy, hogy kibujdosott a [illegible] füzesei közé és ott szívenlőtte magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

Bizonyítani kell a pápóciaknak. Még a tavasz folyamán szándékos emberölés kisérletének bűntette miatt került a szombathelyi törvényszék elé Lukács Béla 34 éves pápóci napszámos, mert Szilveszterkor egy mulatságon megszurkálta Takácspál Lajost. A törvényszék csak súlyos testi sértésben mondotta ki bűnösnek és ezért három hónapi fogházra itélte. Ugyanakkor a törvényszék egy-egy heti fogházra itélte magánosok elleni erőszak miatt a Takácspál család több tagját is, így Takácspál Imrét és feleségét, Bálintot és feleségét, ifj. Imrét, Bélát, Józsefet, Lajost, Károlyt és az ugyancsak pápóci Kiss Józsefét, mert amikor a szurkálás történt, megrohanták Lukács Béla lakását, erőszakkal beakartak oda hatolni, hogy bosszút álljanak Lukácson. Az elitéltek valamennyien fellebbeztek és így kedden a győri tábla bizonyítás kiegészítést rendelt el annak a megállapítására, hogy ki kezdte el a verekedést.

Két öngyilkosság Pápócon. Mintha csak összebeszéltek volna, a mult vasárnap két öngyilkossági kisérlet is történt Pápócon, de csak az egyik végződött halállal. Boghár [illegible] hály 29 éves legény akasztotta fel magát a szülei pajtájában és amire rátaláltak, már nem volt benne élet. Állítólag gyenge elméjű volt, s így beszámíthatatlan állapotban követte el a tettét. — A másik pápóci öngyilkos Takács István 42 éves tyukász volt. A rossz sorsa feletti elkeseredésében borotvával vágta be becsületesen a nyakát, de még mielőtt elvérzett volna, a kihivott Nyitray István dr kenyeri orvos összevarrta a sebét, állapota nem veszélyes.

Meghalt a futballmérkőzésen. A mult vasárnap délután a CVSE nek egy combinált csapata Zalaszentgróton játszott az ottani sportegylettel. A mérkőzésnek szépszámú közönsége is volt, köztük egy lelkes szentgróti szurkoló, Czifra József festő és mázoló, aki, mikor a CVSE jobbszélsője Osváth berugta az ötödik gólt a szentgrótiaknak, izgatottan felkiáltott: »már 5:1«, majd hirtelen a szívébe kapott, orrán, száján kibuggyant a vér, összeesett és meghalt. Mint a vizsgálat megállapította, szívszélütés ölte meg a lelkes sportbarátot.

Felhívás Budapestre utazó olvasóinkhoz. A budapesti Márkus Park Szinpad (VIII. Muzeum krt. 2) június 25-e óta sikerrel játsza Szilágyi-Eisemann-Keller nagysikerű francia milieuben lejátszódó operettjét a »Gólyaszanatórium« ot. Augusztus hóban Budapestre utazó olvasóink érdekében sikerült a szinház igazgatóságával oly megállapodást létesítenünk, miszerint a lapunk jelen számában elhelyezett utalvány ellenében a Márkus Park Szinpad pénztára 30 százalékos kedvezménnyel 2 személyre szóló belépést ad. A Márkus Park Szinpad naponként 1 előadást tart negyed 9 órai kezdettel. Ajánlatos tehát az utalványokat vagy a délelőtti elővételi pénztárnál, vagy délután 5 órától a rendes napi pénztárnál előzetesen beváltani. (Jegyrendelés: 134—737.)

Levágta kezefejét a szecskavágógép. Szabó István 52 éves vásárosmiskei lakóst, aki Gyömörey György nyug. főispán gazdasági cselédje, hétfőn délelőtt megrendítő szerencsétlenség érte. Ugyanis Szabó egy lovasjárgánnyal hajtott szecskavágógépen kukoricaszárt vágott az állatok részére. Közben az etetővályuban az elakadt kukoricaszáron Szabó egy nagyot akart taszítani s így a szárral együtt a bal keze is belecsúszott a gép fogai közé, amelyek aztán egy pillanat alatt a kezefejét csuklóban levágták. A szerencsétlen embert nagy

Utalvány,

[illegible] ellenében a budapesti Márkus Park Szinpad (VIII. Muzeum krt 2. Tel: 134—787.) jegypénztára 2 drb. 30 százalékos kedvezményes jegyet szolgál.

vérvesztességgel beszállították a celldömölki kórházba.

Vasutas panaszok. A celldömölki vasutasok a tüzelő anyagot a celldömölki Máv. vonalszertárnál szerezhetik be, illetőleg kell nekik beszerezni, ha a vasut által nyújtott kedvezményeket akarják igénybe venni. Azonban ez a kiszolgálás igen hiányos. Rendszerint épen az az anyag hiányzik, amit az alkalmazottak legjobban vennének. Most pl. nincsen más, mint tatai brikett és brenbergi szén. Ezek mind olyan drága tüzelő anyagok, amelyeket kisemberek nem tudnak vásárolni. Az elmult két héten ott még ezek sem voltak, de nem volt fa sem az alkalmazottak részére. Nagy baj az is, hogy megszorlások vannak. Hetenként csak háromszor lehet anyagot vételezni, pedig ez igen bonyodalmas dolog, mert ilyenkor összetorlódnak a szekerek, másrészt a személyzet nem juthat mindenesetben fuvaroshoz. Eltelnek hetek, mire egy fuvarost le lehet kötni ezzel a módszerrel. Baj az is, hogy az utalványokat is mennyiséghez kötik és a kisemberek kénytelenek a megszabott mennyiséghez alkalmazkodni, jóllehet ez igen sok esetben kellemetlen, mert nincsen annyi pénze, amennyi a megszorításhoz kéne. Minél jobban egyszerűsítenek a vasutná', annál rosszabb a személyzetnek. Az üzletvezetőségnek egy szavába kerül, hogy legyen itt minden esetben olyan tüzelőanyag, amilyent a személyzet kíván leginkább, hogy a vételezést ne kössék napokhoz, legyen úgy, mint volt, t. i. hogy mindennap lehetett vételezni és ez igen jó volt, hogy lehessen annyi tüzelőt venni, amennyi pénze van a szegény embernek.

Jövőre nyári időszámítás bevezetését kérik a fürdőhelyek. Az Országos Balneológiai Egyesület felterjesztésben fordult Bornemissza Géza kereskedelemügyi miniszterhez, kérve az 1938. évben nyári időszámítás bevezetését. Beadványában tudományos, egészségügyi és gazdasági szempontokra való hivatkozással javasolja, hogy az őszi nemzetközi konferencián a Máv. tegyen előterjesztést a nyári időszámítás bevezetésének érdekében.

Kemenesaljai ügyek a vármegyén. Vasmegye törvényhatósági kisgyűlése hétfőn délelőtt tartotta aug. havi rendes ülését, amely néhány bennünket érdeklő ügyet is tárgyalt. Így helyt adott: Szabó István sárosimonyi körjegyző betegségből eredő munkaképtelensége miatt beadott nyugdíjazás iránti kérelmének. Szabó István 36 évig állott a közigazgatás szolgálatában, járásunknak mindig az egyik legpedánsabb és legszorgalmasabb tisztviselője volt s így a nyugalombavonulása teljesen megérdemelt. — A tárgysorozat további részén megengedte a kisgyűlés, hogy: Vönöck község a vadászati haszonbérletből két községi kutat fúrhasson; Ostffyasszonyfa a község területén — mivel a kutak fertőzöttek — mélyfúrású kutat építsen államsegéllyel s az építési költségekhez fuvarral és napszámmal hozzájáruljon; Ostffyasszonyfa az ev. egyházközség által felajánlott harangtoronyból országzászlót állíthat fel; Ostffyasszonyfa 6000 pengő költséggel tűzoltószertárt építhet; Mersevat a községi iskola kibővítéséhez 2000 pengővel hozzájárulhat és Nagysimonyi pedig 300 pengőért telket vásárolhat szegényház céljaire.

Bokánrúgta a ló. Barti Sándor 34 éves marcaltői kocsis szombaton mult egy hete fát akart szállítani a Kemeneshőgyész határában levő bagóvári erdőből, közben amint felakart lépni a kocsira, az egyik ló úgy megrúgta, hogy bokacsonttörésével a pápai Irgalmasok kórházába kellett szállítani.

Tanítói állás cseréje. A kultuszminiszter rendeletet intézett a kir. tanfelügyelőséghez, amely szerint ha az állást cserélő tanítók a miniszter előzetes hozzájárulása nélkül foglalnák el új állomáshelyüket és kezdenék meg ott működésüket, az álláscsere jóváhagyását meg kell tagadni.

Mezőgazdaság.

Búza — tengeri.

Mezőgazdasági szaklapjaink gyakran foglalkoznak különböző vetésforgókkal, azok előnyét és hátrányát emelve ki és természetesen elvetik az ország legnagyobb részén még szokásos hármas forgót. Sajnos országunknak tekintélyes részében még a hármas forgó szinvonalát sem érik el, mert gyakran tengeri-búza, tengeri-búza a vetésforgó.

Lehet, hogy ezt az egymásutánt természeti adottságok, üzemi elgondolás és közgazdasági kényszerítő körülmények indokolják, termelés technikai szempontból azonban feltétlenül hibás.

Kukorica után a búza alá a talajt az idő rövidsége miatt megfelelően előkészíteni már nem lehet. Ez nemcsak a vízgazdálkodás miatt hátrányos, de elgyomosítja a talajt is. Nem is szólva arról, hogy a talaj beéredni nem tud, növényi táplálóanyagok nem tárolódnak fel, annál inkább, mert a kukorica tarló nagy tömegű maradványának elkorhasztásához az ezt végző apró növényeknek, a baktériumoknak táplálékra van szükségük, amit a talajból vonnak el, úgy, hogy kukorica után nem tápanyagok felhalmozódásáról, felhalmozására számíthatunk, hanem épen az ellenkezőjére.

Ezek ellensúlyozására ily növényi sorrendnél búza alá különösen nélkülözhetetlen könnyen felvehető növényi táplálóanyagok adagolása, másnéven **műtrágyázás.** A műtrágyák közül a **szuperfoszfát** adagolása azért is fontos, mert a kukorica után a búza későn kerül a talajba, a szuperfoszfát fejlődést és érést siettető hatása e késedelmet bizonyos fokig kiegyenlíti.

Sport.

Gáll országos vasutasbajnok!

Augusztus 7 én és 8-án Szegeden a Vasutas Sportliga országos atlétikai versenyt rendezett, amelyen 14 vasutas egyesület vett részt 213 versenyzővel. A CVSE színeit Zsiray, Nagy, Gáll és Márkus képviselték nagyon dicséretes eredménnyel. Különösen nagy szenzációt keltett Gáll szereplése, mert az óriási konkurrenciában — 23 indulóval szemben — országos bajnok lett az ifjúsági gerelyvetésben. A legjobb dobása 47.07 méterre sikerült s ezzel 2—3 méterrel verte az utána következőket. Kár, hogy a tehetséges atléta nem tarthat rendszeres edzéseket szakértő kezek irányítása mellett, pedig nagyon sok van benne s így előkelő szerepet vihetne röviddeen az országos szenjor bajnoki versenyeken is.

—

CVSE—Zalaszentgrót 6:1 (3:1).

Egy erős kombinált csapattal utazott át Zalaszentgrótra a CVSE s így minden megerőltetés nélkül győzött Szita (3), Osváth (2) és Süle góljaival.

—

SBSE—CVSE comb. 4:3 (4:0).

A találkozó minden volt, csak nem edző és nem barátságos mérkőzés, mert kéztörés, gyakori durvaság és kiállítás tarkította. Egyébként a 6—7 leventével tartalékolt CVSE-vel szemben az első félidőben nagy fölényben volt a complett bányai csapat s ennek megfelelően Horváth (2), Gécsi és Karsai (öngól) góljaival 4:0 ás vezetésre tett szert. A második félidőben azonban néhány első csapatbeli játékos is beszállt a CVSE be, mire a játék képe is megváltozott. A CVSE góljait Poór, Fülöp és Pados lőtte. Regős bíró Poórt feleselésért kiállította. Nyilván jogosan.

—

Breitenseer AC—JAC 4:2 (1:1).

Vezette: Neubrunn.

Jánosházán az első nemzetközi mérkőzést szép kis ünnepség előzte meg. — A JAC nevében Serényi Károly üdvözölte a bécsieket, amit zászlocsere, majd hangszórón keresztül, cigányzenével intonálva a Gotterhalte és Himnusz követ it. Legalább is 3000 főnyi közönség övezte a pályát (1186 volt fizető), amikor kezdetet vette a mérkőzés, amely a jóképességű bécsi csapat biztos győzelmét hozta. Ugyan az első félidőben még a JAC jól tartotta magát és Rotter gólját Szépligeti rövidesen egyenlítette, a második félidőben viszont kidomborodott a vendégek nagyobb tudása s így ismét Rotter, majd Bobak góljaival biztosan győztek. A JAC második góljat Nagy lőtte 11-esből. A JAC ból: Nagy, Szabo, Balint és Kiss voltak a legjobbak. Neubrunn megelégedésre vezette a mérkőzést.

Mai műsor:

CVSE—Székesfehérvári MÁV. Előre.

Ma délután fél 4 órakor a CVSE a székesfehérvari Mav. Előré-t látja vendégül egy barátságos mérkőzés keretében. Az Előre hét évvel ezelőtt, még a jó CESE idejében volt utoljára Celldömölkön, de akkor még az ő feje felett is jobb idők jártak, egészen a mult szezon zártáig. A tavasszal szinten kiesett az első osztályból s így a mi véleményünk szerint két egyenlő erőjű csapat találkozik ma délután. Győzni fog a szerencsésebbik.

Apolló Hangos Mozgó

Felelős vezető: WITTMANN ANDOR Celldömölk.

1937. augusztus 14 szombat 15 vasárnap:

A legmulattatóbb magyar film vígjáték:

Rád bizom a feleségem

Főszereplők: Erdélyi Mici, Páger Antal, Komár Juliska, Bilicsi Tivadar, Pethes Sandor, Vaszary Piri és Ajtai

Kitünő kiegészítő és Híradó.

Előadások kezdete: szombaton este fél 9 órakor, vasárnap délután 4, 6 és este fél 9 órakor.

Augusztus 19 csütörtök, 20 péntek:

Bolváry Géza gyönyörű magyar tárgyu filmje:

ARATÁS

Főszereplők: Wessely Paula, Hörbiger Attila, Rajnai Gábor, Somlay Arthur és Gina Falkenberg.

Nagyszerű kiegészítő és Híradó.

Előadások kezdete: csütörtökön este fél 9 órakor, pénteken délután 4, 6 és este fél 9 órakor.

Helyárak: Ünnepnap, szombaton és vasárnap: Támlásszék 100 páholy 80, fenntartott hely 60, I. hely 40 II. hely 30 és gyermekjegy 20 fillér

Szerdán és csütörtökön: Ketten egy jeggyel Támlásszék 120, páholy 100, fenntartott hely 70, I. hely 50, II. hely 30 és gyermekjegy 20 fillér.

Kölcsönkönyvtár Celldömölkön 3000

kötetes kölcsönkönyvtáramat a Wesselényi utca 1. szám alatti lakásomon megnyitottam. Havi 1 P kölcsöndíjért hetenkent háromszor cserélhet úgy a magyar, mint a világirodalom classicus-modern műveiből.

Kemény Klári.

Rheuma, köszvény, csuz, ischias izületi fájdalmait gyógyíttassa Budapesten a

HUNGÁRIA FÜRDŐ

törökölyfürdőjében

VII. Dohány u. 44. Orvosi felügyelet Olcsó pausal árak. Ellátás és szobákról gondoskodunk az épületben levő Continentai Szállóban.

Ismertetőt küldünk.

BÚTOROK

eladók. Megtekinthetők bármikor. Cím a kiadóhivatalban.

Saját készítésű, tényezett

diófa háló

azonnal eladó, esetleg a régi bútorral is becserélhető. Cím megtudható lapunk kiadóhivatalában.

Hirdessen a Kemenesaljában

Új vadkereskedés.

Tisztelettel értesítem az igen tisztelt vadászközönséget, hogy folyó évi augusztus 1-ével megkezdtem a

lőtt vadakkal való kereskedést.

Egyben tudomására hozom az igen tisztelt vadászó közönségnek, hogy mint évtizedek óta foglalkozó vadász, teljes szaktudással rendelkezem, meghívásra a helyszínen megjelenek s a vadászat befejeztével a lőtt vadakat ott átveszem és kifizetem, ezzel minden előforduló vitás esetek és kételyek kizáratnak. A lakásomon való átvételnél a legnagyobb gondossággal fogok eljárni, hogy lelkiismeretes munkásságommal a vadászközönség teljes bizalmát megnyerhessem, a további évekre is megtarthassam.

Tisztelettel:

Benkő János

szikvízgyáros és vadkereskedő

Zongorát

vennék. Cím a kiadóhivatalban.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.